LÄÄNERANNA TEATAJA
Pärnumaal Lääne-Eesti aladel

Jääpangad Keemu vaatetorni juures
Foto: Merike Pikkmets

Märtsikuus

05.03 Riigikogu valimised

08.03 Naistepäev

14.03 Emakeelepäev

20.03 Kevade algus kell 23.24

25.03 Küüditamisohvrite mälestuspäev

26.03 Suveajale üleminek.
Kella keeramine 03.00 > 04.00

Aprillikuus

01.04 Naljapäev

07.04 Suur reede

09.04 Ülestõusumispühade I püha

23.04 Veteranide päev

Koongas avati kauaoodatud uus hooldekodu
LK 2

Kuuskümmend viis aastat Matsalu looduskaitseala
LK 4

Fotonäitus Virtsu koolis
LK 5

Kirbla, Metsküla, Saulepi ja Tuudi raamatukogude tegevus korraldatakse maikuust ümber
LK 6

Mis ootab ees Lääneranna Teatajat
LK 10

UUDISED INTERNETIS
ajaleht.laaneranna.ee

Elma Killing pälvis rahvatantsu edendamise eest Pärnumaal Valgetähe V klassi teenetemärgi

Elma Killing Lõpe klubis
Foto: Kristel Rohumägi

Eesti tänas ja tunnustas 21. veebruaril 2023 riiklike teenetemärkidega 167 inimest, kelle hulgas pälvis ühena seitsmest pärnumaalasest teenetemärgi ka tantsuõpetaja ja pedagoog Elma Killing.

„Iseseisvuspäeva eel tänab Eesti Vabariik oma teenetemärkidega inimesi, kelle töö ja tegevus on aidanud muuta Eestit paremaks, kaitstumaks, sõbralikumaks ja hoolivamaks," kirjutas president Alar Karis riigi teenetemärkide andmise otsuse eessõnas.

Elma Killing – rahvatantsu edendaja Pärnumaal

Kristel Rohumägi
Lõpe klubi juhataja

Elma on meie maakonna tõeline kultuuripärl, tema juhendamisel on viie omavalitsuse eakad tantsu löönud juba peaaegu 25 aastat ja paljudel üritustel on ta organiseerijate hulgas. Imetleme tema suutlikkust ning sooviksime teda tehtud töö eest tänada, et innustada sellega tema edasist tööd meie kultuuripõllul.

Elma Killing (83) on õpetaja alates 1959. aastast. Selle ameti kõrval on Elmal jagunud ka oskusi ja aega erinevate rahvatantsurühmade juhendamiseks ning segakooride ja ansamblite õpetamiseks. Alates 1999. aastast võttis ta endale juhendada pensionäride rahvatantsurühmi, kellest hetkel juhendab seitset: Koonga „Kabujalakesed", Lõpe „Lustilised", Paadrema „Härmalõng", Vana-Pärnu „Vesiroosid" ning eakate segarühm „Elmakad", Lihula „Eideratas" ja Aruvälja „Neiud", kes on Elmaga tantsinud juba koguni 25 aastat. Rahvatantsu kõrvale õppis ta Kaie Segeri juures *line*-tantsu ning annab ka seda teadmist edasi oma tantsumemmedele ja Aruvälja naistele. Kokku tantsib täna Elma juhendamisel pea 70 eakat.

Tänu suurele tantsulustile võib Elmat ja tema tantsumemmesid kohata paljudel maakonnaüritustel: näiteks Mihkli laadal, Varbla laadal, Pärnu hansapäevadel, Augustiunetusel ja muidugi Pärnu Gildi päevadel. Traditsiooniliselt osalevad Elma tantsurühmad Vändras omaloominguliste ja seltskonnatantsude päeval, kuhu Elma loob ka vastavalt tantsupäeva statuudile uue tantsu. Tema tantsurühmad esinevad nii koos kui eraldi ning see aitab jõudsalt kaasa valdadeüleste kontaktide loomisele. Esinema minnes on sageli nii, et tee pealt korjatakse kokku nii Varbla, Paadrema, Lõpe, Koonga kui ka Aruvälja „tüdrukud".

Korraldatakse ka palju rühmadesiseseid ja ühiseid üritusi ning esinemis-

Lääneranna Vallavalitsus
Aadress: Jaama tn 1, Lihula linn

Kodanike vastuvõtt:
E–T, N 9.00–16.00 ning K 11.00–16.00
Lõuna iga päev kell 13.00–13.30
Reedeti ametiasutuses kodanike vastuvõttu ei toimu

Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

www.laaneranna.ee

kavad on mitmekülgsed – leidub nii tantsunumbreid, laule kui ka näitemänge või estraadi. Erinevatel üritustel käivad rahvatantsijad esinemas näiteks Koonga kooli tantsulastele ning vastupidi. Seega loob Elma tegevus silla erinevate põlvkondade vahel – paljude tantsumemmede lapsed ja lapselapsedki tantsivad.

> Ehk just tänu sellele, et on olemas selliseid entusiaste nagu Elma, areneb ja kinnistub tantsukultuur veelgi

Elma ise ütleb, et tema kõige suurem kordaminek elus on see, et ta on suutnud oma lastele anda hea hariduse ja suunanud neid kultuuriga tegelema. Kolmest lapsest vanim sai temalt tugeva tantsupisiku, keskmine on muusik ning pesamuna haridusametnik.

> Meie Elma on võrratu inimene, kes ka karud tantsima paneb! Palju aastaid õpetas ta tantsu meie valla lastelegi.
>
> Eelkõige Elma suhtumine ellu on sütitav: „Ah, mis siin ikka viriseda, lähme tantsima!" Ja me tantsimegi! Elma takti saatel.

Elma Killingut tunnustati 2022. aastal ka Lääneranna valla tänukirjaga

Lääneranna valla tänukiri on tänuavaldus isikutele, kellel on märkimisväärseid tulemusi oma töös või valla elu edendamisel. Elma Killingule avaldati tänu ning tunnustati Lääneranna valla eakate seltskonnatantsu ringi juhendamise eest.

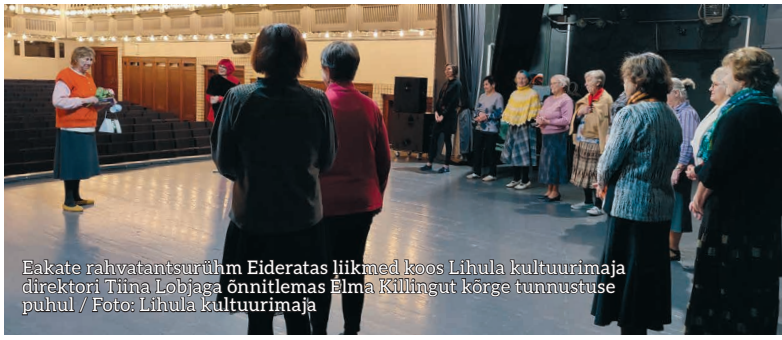

Eakate rahvatantsurühm Eideratas liikmed koos Lihula kultuurimaja direktori Tiina Lobjaga õnnitlemas Elma Killingut kõrge tunnustuse puhul / Foto: Lihula kultuurimaja

Kirblas tähistati Eesti kaitselahingute alguse aastapäeva

7. veebruaril toimunud üritusel loeti ette Jüri Uluotsa 1944. aastal antud raadiousutlus, kus peaminister vabariigi presidendi ülesandeis kutsus Eesti mehi kodumaa kaitsele.

Jüri Uluotsa raadiousutluse esitas Lääne-Nigula vallavolikogu esimees Mikk Lõhmus, reporteri osas oli vabakutseline ajakirjanik Silvia Paluoja.

Mälestuspalvusel teenis EELK Lääne praostkonna praost ja Lihula koguduse õpetaja Kaido Saak ning kõneles Eesti Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse esimees Tiit Põder.

Järgnes mälestushetk Jüri Uluotsa kalmul Kirbla kirikuaias, kus Lääneranna valda esindas majandusosakonna planeeringute spetsialist Margus Källe, kes asetades Uluotsa kalmule mälestusküünla ja lilled.

Koongas avati kauaoodatud uus hooldekodu

Raahel Apsalon
Lääneranna Teataja toimetaja

Teisipäeval, 7. veebruaril avati Koongas 23-kohaline hooldekodu, kus on loodud looduslähedane, mugav ja kodune keskkond ning parimad hooldusvõimalused eakatele, kes enam iseseisvalt toime ei tule.

Hooldekodu ehitamist kavandati Koongasse juba 2018. aastast. Ehitus algas 2021. aasta jõuludel ja maja sai valmis 1. septembriks 2022. 23 kohast üle poole moodustavad üksiktoad ning ülejäänud on 2-kohalised toad.

„Varasemalt oli Koongas hooldekodu kasutuses osa kortermajast, kus tingimused ei olnud sobilikud," selgitas uue hoone vajadust SA Lääneranna Hoolekanne juhatuse liige Hille Volberg. „Uue maja ehitusega viidi klientide ja töötajate tingimused tänapäevasele tasemele ning saame Lääneranna vallas nende üle uhked olla."

Alates 01.01.2023 on kohamaks SA Lääneranna Hoolekanne Varbla ja Koonga hooldekodus 900–1120 eurot, mis sõltub elukohast, hoolduse raskusest ja soovi korral üksiktoa lisatasust.

Hooldekodu ehitasid Qualitis Ehitus OÜ ja OÜ TL lõiked koostöös alltöövõtjaga Asrex OÜ. Projekti kogumaksumus on üle 1 100 000 euro ning seda rahastas ligi 500 000 euro ulatuses Riigi Tugiteenuste Keskus kohalike omavalitsuste hoolekandeasutuste hoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamine meetmest. Valla osalusega tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeasutus SA Lääneranna Hoolekanne kattis omaosaluse pangalaenuga.

Lisaks nähti Lääneranna valla 2022. eelarves ette 100 000 euro suurune investeering kinnistule ligipääsutee ja kommunikatsioonidega liitumisega seotud taristu väljaehitamiseks.

Koonga hooldekodu
Fotod: Priit Blande ja Mario Ainumäe

Lihula Muuseumi uus püsiekspositsioon |

Marika Valk
Lääneranna Muuseumid juhataja

Kevadel 2023 avab Lihula Muuseum peaaegu tervikliku uue ekspositsiooni.

Lihula muuseumi uus püsiekspositsioon on pühendatud Eesti ajaloo Euroopaga sidunud, siinse rahva osaks saanud, end alates 18. sajandist baltisakslasteks nimetanud ja II maailmasõjas oma Balti kodumaa kaotanud sakslastele. Mis ei tähenda, et muuseum jutustaks vaid „nende" lugu. Vastupidi – muuseum jutustab „meie" lugu!

Lihulas on muinasaegne kultuurikiht, keskaegne piiskopi- ja ordulinnus, uusaegne luterlik ja vene kirik, mõis, käsitööliste alev, kool ning loomulikult muuseum. Lihula on kui Eesti ajaloo näitelava, kus on kohtunud eestlased, sakslased, rootslased ja venelased, omad ja võõrad, kord üht ja kord teist masti inimesed. Muuseum väärtustab kõike ja kõiki, kuid tõstab esile pigem seda, mis muidu võiks ununeda ning vajab just praegu mõistmist ja tuge.

> Lihula Muuseumi uus, baltisaksa ekspositsioon annab koolidele suurepärase võimaluse viia ajaloo, kunsti, geograafia ja kirjanduse koolitunnid läbi uudses muuseumikeskkonnas.

Püsiekspositsiooni kuraator on Tiina-Mall Kreem ning kujundajad Mari Kurismaa ja Mari Kaljuste.

Projekti rahastajad: Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede ja Lääneranna vald

Renoveerimistööde teostaja: Skone Grupp OÜ

> Meie idee elluviimisele tulid appi mitmed eesti muuseumid.

Suur tänu: Eesti Ajaloomuuseum, Eesti Kunstimuuseum, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Meremuuseum, Rahvusarhiiv, Eesti Sõjamuuseum – Kindral Laidoneri Muuseum, Tallinna Linnaarhiiv, Tallinna Linnamuuseumi Fotomuuseum ja Vabamu – Okupatsioonide ja vabaduse muuseum

Lääneranna Muuseumid

Muuseumi tegevuse eesmärk on tagada Lääneranna vallale olulise pärandi kogumine ja säilitamine, et see oleks kasutatav nii tänastele kui tulevastele põlvkondadele. Muuseumi missioon on hoida kultuuri ajalist pidevust ja pakkuda tuge paikkonna kultuuriidentiteedi säilimisele ning tugevdamisele.

Lisainfo: https://muuseumid.laaneranna.ee

Fotod ülevalt alla: 1x Baltisaksa kunstnike informatiivsed ja intiimsed kodupildid ning 2x baltisakslaste *umsiedlung* (ümberasumine Saksamaale)
Fotod: Lääneranna Muuseumid

Krahv von Mellini saal
Foto: Lääneranna Muuseumid

Kuuskümmend viis aastat Matsalu looduskaitseala

Olav Renno
Matsalu looduskaitseala asutaja ja direktori meenutusi

Matsalu kaitseala algusaastaid meenutab 65 aasta eest Matsalu Riikliku Looduskaitseala esimeseks direktoriks määratud Olav Renno, kes möödunud aastal tähistas oma 90. sünnipäeva.

„Ka Lihula ja selle ümbruse elanikkond on põhjalikult noorenenud, nii et noorematel inimestel võiks olla mõneti huvitav teada saada enam kui poole sajandi eest toimunust," leiab autor. „Veebruaris 1958, pärast mõnekuulist teenistust looduskaitse valitsuse vaneminspektorina määratigi mind Matsalu looduskaitseala looma ja juhtima. Tegelik töö loodusnähtuste jälgimisel ja loomastiku kaitsel algas 1. märtsil."

Enamik Eesti paikkondadest on aastasadu kestnud pingsa inimtegevuse tulemusel suudetud n-ö kultuuristada. Kunagisi looduspilte on säilinud vaid killuviisi ja eeskätt märgaladel – suurtes rabades ja paari jõe suudmealal.

Kasari delta ja Matsalu lahe siseosa

> Üks selliseid suhteliselt vähemuudetud maastikke laiub Kasari deltal ja Matsalu lahe siseosas.

Siin asub üks Euroopa suuremaid, umbes 4000 ha suurune luht, mida veel saja aasta eest rammutas 3000 km² suurusest jõgikonnast kevadise suurveega kaasa toodud muda. Ka siselahes ligi 30 km laiuv roostik on Õhtumaa ulatuslikumaid. Üsna ainupärane on maakerkest (keskmiselt veerand meetrit sajandi kestel) tingitud biotoopide nihkumine lääne suunas. Omalaadset maastikku ja taimistut asustab rikkalik loomastik, esijoones linnuriik, mis on kuulus just läbirändajate rohkuse poolest, ka Matsalu lahel ja rannamaadel.

Ennesõjakümnendil Kasari suudmeharude süvendamine muutis mõningaselt senist looduspilti, kuid ei kahandanud loodusteadlaste taotlusi siia kaitseala luua. Selle peainitsiaatoriks oli siinkandis, Kirblas sündinud teadlane Eerik Kumari (1912–1984).

> Minu otsene seos Matsalu lahe ümbruse ja lindudega küünib peaaegu 70 aasta taha – 1953. a hilissügisesse, mil osalesin Tartu ornitoloogide linnuvaatlusretkel Metsküla rannas.

Kevadel 1957 tutvusin Kloostri luha linnustikuga koos seda uurima saadetud Sven Onno töörühmaga. Olin siis juba otsustanud asuda tööle loomisele tuleval looduskaitsealal ja hakanud koguni endale kaastöölisi peilima.

Veebruaris 1958, pärast mõnekuulist teenistust looduskaitsevalitsuse vaneminspektorina määratigi mind Matsalu looduskaitseala looma ja juhtima. Tehnik-vaatlejateks õnnestus värvata kohalikke loodushuvilisi mehi (Jaan Sibul, Eduard Tükk, Gustav Veide ja Jaan Nurk) ning vanemvaatlejaks kutsuda Jaan Arumäe Väänast.

Kaitseala keskus sai paika Penijõele

> Tegelik töö loodusnähtuste jälgimisel ja loomastiku kaitsel algas 1. märtsil.

Sügisel suunati Matsalusse tööle äsja ülikooli lõpetanud Valdur Paakspuu, kes uuris siinset linnustikku ligi 33 aastat. Järk-järgult täienes meie koosseis entusiastlike looduseuurijatega (Jaan Naaber, Henn Vilbaste, Hans Soots, Heimar Laanemets), kes võib-olla just tänu Matsalu-aastatele pääsesid ja jäid linnu-uurimise ja looduskaitse radadele.

> Paari aasta jooksul saime jagu salaja linde küttima kippujatest.

Ehitasime oma jõududega Penijõele keskusehoone ja sisustasime muuseumi, tutvustasime kaitseala igal aastal tuhandetele loodusesõpradele, pareerisime mõned sobimatud looduskasutuse kavad (näiteks pardikasvanduse loomise Kloostri lahele), reguleerisime kalapüügi. Kaitseala looduse eri tahke käisid uurimas kümned bioloogid.

Matsalus töötatud ligi kümne, sellest direktorina viie ja poole aasta kestel jõudsin kaitseala ligi pool tuhat ruutkilomeetrit jalgsi, jalgratta või paadiga risti ja põiki läbi käia, uurides linde ja muud loodust ning saades tuttavaks kohaliku rahvaga.

1968. aastal kutsuti mind Tartusse Teaduste Akadeemia looduskaitse komisjoni teadussekretäriks

Seal võimaldus mul kandidaadi-dissertatsioon lõpuni kirjutada ja teaduskraad omandada. (Paraku ei suutnud väitekirja lõpule viia Eestis kaitsealatöö kõrvalt ei mina ega mu muidu töökad ja andekad kolleegid, võib-olla polnud õigeid stiimuleid?)

Mu sidemed Matsalu looduskaitseala ja kolleegidega aga säilisid, näiteks loendasin neljal suvel luhtade linnustikku, korraldasin Penijõel paar linnuatlase seminari, juhtisin mõnd ekskursiooni jms.

Veelindude lennuloendustel tegin ikka tuuri ka üle Matsalu rannikute, Kasari luhtade ja Väinamere saarte. Pensionipõlveski olen püüdnud pea igal aastal Matsalu-mail käia.

> Ka MAFF on mulle pakkunud elamusi ja olen ikka püüdnud olla platsis, kui kutsutakse.

Kahel kevadel olen Matsalu lahe äärde toonud saksa loodusesõprade gruppe ning samuti kahel suvel juhendanud seal Göttingeni üliõpilasi.

Muidugi rõõmustasid mind Matsalu kaitseala saavutused ja tunnustused, nagu Eesti oma rõngastuskeskuse loomine 1970. a, Ramsari märgalade hulka arvamine 1976. a, „Eesti looduskaitsealade tööde" jätkamine ja hoopiski mahukama teaduskogumike seeria väljaandmine ligemale 40 aasta kestel.

Siin töötasid aastakümneid ornitoloogid Taivo Kastepõld ja Eve Mägi. Meenutamist ja tunnustamist on väärt regulaarne loodusseire, lagunemisohus Penijõe mõisahoone renoveerimine ja uue muuseumi loomine, Matsalule rahvuspargi staatuse andmine (2004).

Matsalu rahvuspark
Foto: Viktor Tund

Ent see viimati mainitu osutus kaitseala kui looduseuurimise keskuse lõpu alguseks

Koondati staažikaid töötajaid ja 2006. a kadusid nii rahvuspargi direktori kui ka viimaste teadustöötajate kohad – Penijõele jäi rahvuspargi külastuskeskus ja (esialgu) keskkonnaameti Lääne-Saare regiooni keskus, hiljem vaid selle mõned töötajad.

> 50 aasta kestel peaaegu katkestusteta teostatud haudelindude loendusi teevad veel üsna kitsas ulatuses vaid paar entusiasti, enamjaolt n-ö ühiskondlikus korras.

Penijõel töötab toimekalt edasi meie rahvusvahelise kuulsusega rõngastuskeskus, tahaks küll loota, et suudetakse kirjastada taasleidude nimestik.

Need keskkonnaministeeriumist lähtunud ümberkorraldused ja koondamised on killustanud rahvuspargi keskuses tegutseva töötajaskonna mitme kaitseametkonna vahel ja kahandanud looduse uurimisega tegelevate töötajate arvu peaaegu olematuks. Jätkatakse küll rannaniitude ja saarte seiret, aga kahjuks varasemast erineva metoodikaga.

Matsalu lahe ja sellega külgnevate alade looduse pikaaegsed seireread on enamuses lõikudes katkenud ja ilmselt tuleb sealses looduses toimuvaid pidevaid muutusi edaspidi hakata analüüsima mingite ekstrapoleerimisvõtetega.

> Baltoskandias unikaalne Matsalu linnuriik on väärt sügavamat tähelepanu, rahvuspargi administratsiooni taastamist, püsivat uurijate koosseisu ja suuremat materiaalset panustamist.

Virtsu uudised

Virtsu muuseumi fotokogu on nüüd avalik

Jüri Mõniste
MTÜ Virtsu Arenguselts

Virtsu muuseum digiteerib jõudumööda oma haruldast fotokogu. Esimesed viissada mustvalget pilti koos kirjeldustega on avalikkusele vaatamiseks üles laetud veebilehele https://db.muuseum.virtsu.ee.

Projekt on erakordselt oluline, kuna vanade fotode abil säilitame kohalikku ajalugu.

Uus keskkond on töökorras ja võimekas ning töö käib usinalt edasi, sest materjali meil jagub. Umbes veerand kõikide ajalooliste fotode mahust on praegu üles laetud. Küll aga tuleb edasi teha vabatahtlikku tööd, sest projektiraha enamaks ei jätkunud.

Digiteeritud paberfotod on juba kuu aega kodulehel avalikud olnud ja mitmed inimesed on saatnud meile nende kohta väärtuslikku lisainfot. Oleme tänulikud ja ootame veel fotodega tutvunute tagasisidet. Paljud pildikirjeldused on endiselt küsimärgiga, mistõttu oleme tänulikud täpsustuste eest, kes on pildil ning kus ja millal foto on tehtud. Kirjuta virtsu@virtsu.ee.

Vanim digitud foto on tehtud 1915. aastal

Seal on pilte hoonetest, rukkilõikusest, merest ja kalapüügist, Virtsu kalurikolhoosist ja tööstustest, Virtsu raudtee ehitusest, aga ka perekondlikest ja kogukondlikest sündmustest ning 1920.–1930. aastate ateljee- ja laadapiltnike ülesvõtteid.

Projekti toetas rahaliselt Kultuurkapital nii Rahvuskultuuri fondi kui Pärnumaa ekspertgrupi kaudu.

Fotonäitus Virtsu koolis

Jüri Mõniste
MTÜ Virtsu Arenguselts

Virtsu koolis on üles seatud näitus Elmar Kitsingu pildistatud fotodest Eesti Rahva Muuseumi fotokogus. Näha saab vanu vaateid Ramest, Vatlast, Pivarootsist, Virtsust, Karuselt ja Kesselaiult.

Vaadates neid 1937. aastal siin piirkonnas üles võetud fotosid, saame teada, kuidas nägi välja meie kodukoht 85 aastat tagasi. Palju on muutunud, eriti vaadete avaruses.

Tol ajal olid maad karjatatud või niidetud, sellist võsakust ja vaadete piiratust veel ei tuntud. Külade üldpilti kaunistasid kasutuses olnud veskid. Teed olid armsalt kõverad ja kaitstud kiviaedade ja puudega. Peatselt saabunud kolhoosiaeg kaotas meile nii omased veskid, ajas teed sirgeks ja lükkas Jossiga kiviaiad hunnikusse. Joss oli ju teadupärast Stalini-nimelises tehases toodetud linttraktor. Looduselt ei oodatud armuande, vaid neid võeti ikka Stalini enda abiga. Huvitav on vaade Virtsu sadamale, kus puuduvad igasugused hooned ja vaksalid. Kesselaiul on veel küla ja palju talusid. Plaan teha sinna vangilaager ei läinud õnneks läbi.

Aeg elab oma elu, uued hooned kerkivad ja vanad lagunevad. Kummaline on näha varemetes Vatla mõisa tallihoonet, mis tänaseks päevaks on korda tehtud spordisaal. Veel on püsti mitmed hooned, mille varsti alanud sõda sootuks kaotas. Näha on munakivisillutisega Tallinna maanteed.

Huvitav oleks samad kohad näiteks 90 aastat hiljem üles pildistada

Nüüd, kus Virtsu muuseumi fotokogu on saanud avalikuks ja täieneb pidevalt, tekkis meil mõte koguda kokku ka teistes arhiivides ja muuseumides säilitatud ning hoitud fotod meie piirkonnast. Tänapäevane digitehnika annab selleks võimaluse. Meie muuseumi fotokogu eesmärk ei ole endale kogumine, vaid ikka teistega jagamine.

Foto: Virtsu raudteetammi ehitamine, vaade Laelatult Virtsu poole
Foto: Karl Täht, 1929 (Virtsu muuseumi fotokogu: VHM-F0007)

Fotonäitus Virtsu koolis
Foto: Jüri Mõniste

Varbla Rahvamaja kutsub!

Ilma naisteta on kurb maailm...

Ootame naistepäeva tähistama 10. märtsil kell 20.00. Külla tuleb LendTeater komöödiaga „MEES ja NAINE“. Lavastuses käsitletakse humoorikal moel meeste ja naiste suhteid, nende ajuehituse erinevusi ning neist erinevustest tulenevaid erinevaid lähenemisi. Tantsumuusika ansamblilt Eesti Mees.

Reedel, 14. aprillil tulevad HUUMORIÕHTULE külla Gaute Kivistik ja Margo Mitt.

Rohke Debelakk puurib libauudiste abil oma pilgu eesti elu faktidesse ja aktuaalsetesse sündmustesse. Muusikalised vahepalad ansamblilt Minu Isa Oli Ausus Ise.

Jälgige ikka Varbla Rahvamaja FB-lehte ja Lääneranna kultuurikava. Lisainfo kõige toimuva kohta tel 5907 5712.

10. märtsil täitub 115 aastat kahekordse maadluse olümpiavõitja Kristjan Palusalu sünnist. Kell 12.00 ootame Kristjan Palusalu mälestuskivi juurde mälestamaks ja meenutamaks meie suurmeest.

Kirbla, Metsküla, Saulepi ja Tuudi raamatukogude tegevus korraldatakse maikuust ümber

Lääneranna Vallavolikogu 9. veebruaril 2023 vastu võetud otsusega lõpetatakse Lääneranna Raamatukogu struktuuriüksuste Saulepi, Kirbla, Metsküla ja Tuudi haruraamatukogude tegevus praegusel kujul seisuga 30. aprill 2023.

Lääneranna valla senise 11 raamatukogu tegevuse ümberkorraldamise põhjuseks on valla vajadus korrastada kõigi teenuste, sh raamatukoguteenuse osutamiseks kasutatava kinnisvara arvu ja mahtu, arvestades raamatukogude külastatavust, inimeste käitumisharjumiste muutust ning raamatukogude puhul nende võrgustiku paiknemist vallas.

Ümberkorraldamise põhjendus

Varasemalt on Lääneranna Raamatukogu raamatukogude lahtioleku aegu juba külastajate arvu vähesuse tõttu vähendatud. Samuti on personali koormusi vähendatud ning töötajate tööaega erinevate haruraamatukogude vahel jagatud.

Muutunud on inimeste käitumisharjumused ning järjest enam kasutatakse digitaalseid infokanaleid, v.a eakamate inimeste sihtgrupp.

Raamatukogude arv Lääneranna vallas

Lääneranna Raamatukogu struktuur koosneb keskraamatukogust, mis asub Lihulas, ning kümnest haruraamatukogust: Koonga, Kõmsi, Lõpe, Saulepi, Varbla, Vatla, Virtsu, Kirbla, Metsküla ja Tuudi.

Rahvaraamatukogu seaduse põhimõtete kohaselt on ette nähtud üks rahvaraamatukogu keskmiselt kuni 500 elanikuga teeninduspiirkonna kohta.

Lihula keskraamatukogu asub aadressil Tallinna mnt 25, Lihula linn. Raamatukogu ruumid asuvad esimesel korrusel, samas hoone teisel korrusel tegutseb ka Lihula Muusikakool. Lihula keskraamatukogus asub postipunkt ning seal osutatakse inimestele postiteenuseid.

Koonga haruraamatukogu, mis asub aadressil Valla/4, Koonga küla, **Kõmsi haruraamatukogu**, mis asub aadressil Kõmsi tee 14, Kõmsi küla, **Lõpe haruraamatukogu**, mis asub aadressil Klubi/3, Lõpe küla ja **Virtsu haruraamatukogu**, mis asub aadressil Pargi tn 4, Virtsu alevik, tegutsevad samas hoones piirkonna haridusasutustega.

Varbla haruraamatukogu, mis asub aadressil Vallamaja/1, Varbla küla, tegutseb Varbla kultuurimaja hoones. **Vatla haruraamatukogu**, mis asub aadressil Vatla mõis/1, Vatla küla, tegutseb Vatla mõisa esimesel korrusel. Hoonesse on hiljuti paigaldatud maaküte.

Eeltoodud raamatukogud asuvad vallale kuuluvates ning kasutuses olevate hoonete juures, mistõttu nende raamatukogude eraldiseisev sulgemine majanduskulude suurt kokkuhoidu ei anna.

Samuti ei ole üldjuhul nende raamatukogude läheduses teisi raamatukogusid, mis piirkonda kataksid.

Saulepi, Kirbla, Metsküla ja Tuudi haruraamatukogude sulgemisel on võimalik tagada majanduslik kokkuhoid hoonete kulude vähendamisega ning tagada teenuse kättesaadavus lähedalasuva raamatukogu baasil.

Ümerkorraldatavad raamatukogud

Saulepi haruraamatukogu

Saulepi rahvamaja
Foto: Lihula Teataja

Asub aadressil Saulepi seltsimaja, Kulli küla, tegutseb Saulepi seltsimaja esimesel korrusel.

Hoone esimene korrus on Lääneranna valla omandis, teine korrus on eraomandis. Saulepi seltsimaja esimesest korrusest pool on külaseltsi kasutuses ja teises pooles on raamatukogu. Hoone seisukord on Lääneranna Vallavalitsuse varahalduri hinnangul rahuldav. Saulepi haruraamatukogu lahtiolekuajad on teisi-

päeviti kell 9.00–17.00 ning laupäeviti kell 10.00–13.00. Lähim raamatukogu asub 7 km kaugusel Varblas.

Saulepi raamatukogu majanduskulud tervikuna on 5900 eurot ning personalikulude fond *ca* 7600 eurot. Lisaks toetatakse hoones asuva seltsi tegevust aastas *ca* 1900 euroga erinevate hoonega seotud halduskulude katmisel.

Valla kavatsus on hoone vallavalitsuse kulubaasist välja arvata. See tähendab läbirääkimist külaseltsiga, et selgitada välja, kas neil on huvi hoone kasutusse võtta ja katta hoone halduskulud tervikuna.

> Vald on valmis panustama teatud mahus tegevustoetusega aastas, kuid see oleks väiksem kui senine toetus külamaja tegevuse toetamiseks. Kui külaselts hoonet kasutada ei soovi, on vallavalitsuse ettepanek hooneosa müüa.

Kuna Varbla raamatukogu on Saulepi raamatukogule suhteliselt lähedal, näeb vallavalitsus ette raamatukogu sulgemist, eesmärgiga vähendada kulusid mahus *ca* 14 000 eurot aastas.

Kirbla haruraamatukogu

Asub aadressil Vana tee 11, Kirbla küla, tegutseb Kirbla Külaseltsi seltsimajas.

Hoone olukord Lääneranna Vallavalitsuse varahalduri hinnangul on pigem rahuldav või hea. Kirbla haruraamatukogu lahtiolekuajad on esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 10.00–18.00. Lähim raamatukogu asub 8 km kaugusel Lihulas. Hoone ei kuulu vallale.

Kirbla rahvamaja
Foto: Kirbla külaselts

Seni on vald katnud raamatukogu ruumidena kasutatava hooneosa elektri- ja küttekulud. Kokku kulub raamatukogu majanduskulude katteks *ca* 6400 eurot aastas. Personalikulude osas kulusid eraldi ei arvestata, sest Kirbla raamatukogu lahtiolekuajal teenindab inimesi Lääneranna raamatukogu direktor oma tööaja sees. Arvestades valla vajadust vähendada erinevate külamajade ülalpidamiskulude katmist tervikuna, ei saa omavalitsus kohustada MTÜd kinnisvara vallale raamatukoguteenuse osutamiseks kasutada andma.

> Sarnaselt Saulepi külamaja edaspidise haldamise ettepanekuga, teeb vallavalitsus ettepaneku katta teatud osas külamaja tegevuskulusid, kui see on oluliselt väiksem summa kui tänane 6400 eurot.

Lähtuvalt eeltoodust näeb vallavalitsus ette raamatukogu sulgemise Kirblas, vähendamaks valla kulusid vähemalt mahus 5500 eurot aastas.

Metsküla haruraamatukogu

Asub aadressil Uue-Koidu, krt 7, Metsküla, tegutseb korterelamus korterites 7 ja 8. Korteris on ahjuküte, täiendavalt köetakse ruume õhk-soojuspumbaga.

Metsküla raamatukogu 2015. aastal
Foto: Haapsalu raamatukogu

Hoone seisukord on Lääneranna Vallavalitsuse varahalduri hinnangul rahuldava ja mitterahuldava piiril. Metsküla haruraamatukogu lahtiolekuajad on septembrist maini esmaspäeviti, kolmapäeviti, neljapäeviti ja reedeti kell 11.00–17.00. Juunist augustini komapäeviti, neljapäeviti ja reedeti kell 10.00–18.00 ning laupäeviti kell 10.00–14.00.

Lähimad raamatukogud asuvad 17 km kaugusel Lihulas ja 18 km kaugusel Kõmsil.

Metsküla raamatukogu aastased majandamiskulud on suurusjärgus 6600 eurot ning kaasnevad personalikulud *ca* 12 200 eurot. Vallavalitsuse ettepanek on raamatukogu sulgeda, saavutamaks majanduslik kokkuhoid suurusjärgus 18 800 eurot aastas.

> Raamatukogu tegutseb kortermajas ning ruumid on võimalik müüa kasutamiseks eluruumidena.

Tuudi haruraamatukogu

Tuudi (endine) koolimaja
Foto: Ain Saare

Asub aadressil Kooli, Tuudi küla, tegutseb Tuudi koolimajas teisel korrusel, hõlmab umbes poolt teisest korrusest, mis ongi ainus aktiivses kasutuses majaosa.

Hoones on maaküte, mis vajab pidevat hoolt, jälgimist ja elektrit. Hoone seisukord on Lääneranna Vallavalitsuse varahalduri hinnangul rahuldav. Tuudi haruraamatukogu lahtiolekuajad on teisipäeviti ja reedeti kell 10.00–18.00 ning laupäeviti kell 10.00–14.00. Lähim raamatukogu asub 8 km kaugusel Lihulas.

Tuudi raamatukogu majandamiskulud tervikuna on *ca* 5700 eurot. Kaasnevad personalikulud *ca* 7600 eurot. Lisaks kaetakse hoone muid kulusid (raamatukogu kasutusest väljas olev osa) suurusjärgus 5000 eurot.

Vallavalitsuse ettepanek on hoida majandamiskuludelt kokku *ca* 18 300 eurot aastas ning hoone müüa.

> Vallavalitsusel on teadmine, et kohalik külaselts hoonet koos kuludega kasutusse võtta ei soovi, kuid oluline on tagada külaplatsi allesjäämine.

Seepärast tuleb enne hoone müüki viia läbi maakorraldustoimingud ning kinnistu jagada ja müüa hoone koos teenindusmaaga. Ülejäänud osa kinnistust, kus asub kõlakoda ja külaplats, jääb valla omandisse.

Pärast otsuse vastuvõtmist

Saulepi raamatukogu senist piirkonda teenindab Varbla raamatukogu.

Lääneranna raamatukogu Varbla haruraamatukogu korraldab laenutuspunkti tööd ka Paadremal. See tähendab, et piirkonna inimesed annavad teada raamatute laenutamise soovist Varbla raamatukokku ning ühel päeval nädalas toimub kokkusaamine piirkonnas. Sarnast lahendust saab nõudluse olemasolul kasutada **Metsküla** puhul. Seda just mõeldes eakamale sihtgrupile, kes digitaalseid lahendusi pigem ei kasuta.

Kirbla raamatukogu osas on samuti võimalik Paadrema sarnane lahendus.

Tuudi raamatukogu senist piirkonda teenindab Lääneranna keskraamatukogu.

> Raamatukoguteenuse parema kättesaadavuse tagamiseks kavandab vallavalitsus koostöös Lääneranna raamatukoguga kasutada Kultuuriministeeriumi innovatsioonitoetust, et soetada nii laenutus- kui tagastusvõimalusega raamatukapp. Investeeringu ühekordne maksumus on 8000 eurot ja püsitasu 500 eurot aastas.
>
> Lääneranna raamatukogude tegevuse ümberkorraldamisel vähenevad püsikulud aastas *ca* 56 000 eurot.

Lääneranna Vallavalitsuse otsused |

Merike Ehasalu
Sekretär-registripidaja

Perioodil 10. jaanuar – 10. veebruar 2023 toimus viis Lääneranna Vallavalitsuse istungit. Lisaks toimingutele, nagu maaüksuste sihtotstarvete ja koha-aadresside määramine, maa maksustamishinna aktide kinnitamine, maa ostueesõigusega erastamise eeltoimingute lõpetamine, eluruumi üürileandmisest keeldumine, eluruumi üürileandmine, ostueesõigusest loobumine, projekteerimistingimuste andmine, ehitus- ja kasutuslubade väljastamine, korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastamine, korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse osaline rahuldamine, korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse rahuldamata jätmine, hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine, puurkaevu asukoha kooskõlastamine, huvihariduse ja -tegevuse toetamine, otsustati järgmist:

» Loobuti ostueesõigusest Tallinna mnt 68, Lihula Lääneranna vald kinnistu ½ kaasomandi omandamisest.

» Kinnitati „Lääneranna valla huvihariduse ja -tegevuse kokkuvõte 01.01–31.12.2022“ ja „Lääneranna valla huvihariduse ja -tegevuse kava 01.01–31.12.2023“.

» Kinnitati vallavara võõrandamise enampakkumiste tulemused:

1. Kahetoalise korteriomandi Vassaku 2, Pagasi küla, Lääneranna vald, katastrinumber 41102:001:0227, elamu ehitisregistri kood 1005005715, registriosa number 17268350 võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna (1720 eurot) pakkunud Marko Paldis;
2. Kahetoalise korteriomandi Vassaku 4, Pagasi küla, Lääneranna vald, katastrinumber 41102:001:0227, elamu ehitisregistri kood 1005005715, registriosa number 17268550 võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna (1860 eurot) pakkunud Marko Paldis.

» Lääneranna vallas Lihula linnas asuval Tiigi tee 8 katastriüksusel asub ehitisregistris arvele võtmata noorkarjalaut, mille viimane omanik oli OSAÜHING TARVAS TOV, äriregistri koodiga 10434366. OSAÜHING TARVAS TOV on äriregistrist kustutatud äriseadustiku § 60 lõike 3 alusel. Vallavalitsus otsustas algatada peremehetu ehitise hõivamise menetluse ning selgitada välja Lihula linnas Tiigi tee 8 katastriüksusel (katastritunnus 41102:002:0113) asuva noorkarjalauda peremehetus.

» Otsustati seada sundvaldus Lääneranna valla kasuks Paatsalu külas asuval kinnisasjal (registriosa nr 1502106, katastritunnus 86301:001:0008), lähi-aadress Kamari. Sundvalduse seadmise esemeks on Kamari kinnisasja läbiv Polümeeri tee ja koormatava maa-ala suurus on 1052 m².

» Pärnumaa Omavalitsuste Liidu (POL) üldkogu otsusega on alates 13.01.2020 moodustatud POL-i büroo koosseisu sisekontrolli nõuniku töökoht. Lääneranna Vallavalitsus on sõlminud Tori, Saarde, Põhja-Pärnumaa ja Häädemeeste Vallavalitsusega koostöölepingu sisekontrolli nõuniku tööülesannete täitmiseks. Lääneranna Vallavalitsus kinnitas sisekontrolli nõuniku 2023. aasta tööplaani ülesande „Lääneranna valla asutuste kasutuses olevate hoonete haldamisega seotud kulude analüüs 2022. aasta andmete alusel“.

» Laanenurga Tuuliku OÜ pöördus Lääneranna valla poole taotlusega omandada isiklik kasutusõigus elektri maakaabli ehitamiseks ja omamiseks Lääneranna valla omandis oleval Tõngi-Tiilimaa tee kinnisasjal ja Põlma tee kinnisasjal. Vallavalitsus otsustas koormata tehnorajatise ehitamiseks ja talumiseks Lääneranna valla omandis oleva Tõngi-Tiilimaa tee kinnisasi (kinnistu nr 15288750, katastritunnus 43001:001:0287) ja Põlma tee kinnisasi (kinnistu nr 16494950, katastritunnus 43001:001:0392) isikliku kasutusõigusega kinnistuid läbiva maakaabli omaniku kasuks.

» Flexenergy OÜ pöördus Lääneranna valla poole sooviga omandada isiklik kasutusõigus Lääneranna valla omandis oleval kinnisasjal Kopli tänav, kinnistu nr 21838950. Pöördumisega koos esitatud isikliku kasutusõiguse plaani kohaselt taotletakse isiklikku kasutusõigust elektri maakaabli ehitamiseks ja omamiseks. Vallavalitsus otsustas koormata tehnorajatise ehitamiseks ja talumiseks Lääneranna valla omandis olev Kopli tänav (katastritunnus 41101:001:0495) isikliku kasutusõigusega kinnistut läbiva maakaabli omaniku kasuks.

» Avaldati tänu, tunnustati ning anti Lääneranna Vallavalitsuse tänukiri Anneli Lobjakasele kauaaegse panustamise eest Varbla kogukonna kultuuriellu ja 30 aasta tööjuubeli puhul; Cariina Pähkile 20 aasta tööjuubeli puhul Lääneranna vallas; EELK Hanila Pauluse kogudusele kultuuri- ja vaimuelu edendamise eest Lääneranna vallas; EELK Kirbla Püha Nikolause kogudusele kultuuri- ja vaimuelu edendamise eest Lääneranna vallas; EELK Varbla Püha Urbanuse kogudusele kultuuri- ja vaimuelu edendamise eest Lääneranna vallas; Mati Mandelile raamatu „Läänemaa muinasajast Lihula keskaega“ väljaandmise eest; Sulev Keedusele dokumentaalfilmi „Neidsaare hoo peal“ väljaandmise eest; Eve Mölderile kauaaegse panustamise eest Lääneranna valla alusharidusse ja täituva 40 aasta tööjuubeli puhul; Valdur Rohile pikaaegse vabatahtliku päästetegevuse eest Hanila Tuletõrje Seltsis; Marko Tomingale ettevõtluse edendamise eest Lääneranna vallas.

» Muudeti Lääneranna valla ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohtade koosseisu. IT-halduri ametikoht viidi üle Lihula Gümnaasiumi struktuuri, kustutati struktuurist andmekaitsespetsialist-registripidaja ametikoht ja loodi juurde projektijuhi tähtajaline töökoht.

» Määrati Lääneranna valla 2023. aasta rahvusvaheliste spordi-, haridus- ja kultuurisaavutuste preemiad järgmistele inimestele: Eerik Pank, Stefan-Lauri Mölder ja Aire Lauren. Avaldati tänu, tunnustati ning anti loetletud inimestele Lääneranna Vallavalitsuse tänukiri tekstiga „Lääneranna valla 2023. aasta rahvusvahelise spordi-, haridus- ja kultuurisaavutuse preemia väärtuses 500 eurot“.

» Kehtestati alates 01. märtsist 2023 haridusasutuste köökidest väljamüüdava lõunasöögi toiduportsjonite hinnad alljärgnevalt:

- Vallavalitsuse (piirkonnas toitlustuskoha puudumisel) ja vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajatele 3 eurot portsjon;
- Sotsiaalabi vajavatele isikutele ettetellimisel 3 eurot portsjon, millele lisandub vajadusel toidupakendi hind. Sotsiaalabi vajavate isikute nimekirja kooskõlastab ja esitab hallatava asutuse köögi personalile Lääneranna Vallavalitsuse sotsiaaltöö spetsialist.

›

» Vallavalitsus delegeeris puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise otsustamise ehitusspetsialistile. Puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastab ehitusspetsialist oma otsusega.

» Vallavalitsus otsustas seada sundvalduse Imatra Elekter AS kasuks Lääneranna vallas Virtsu alevikus asuvatele kinnisasjadele:

1. Kinnistu nr 7388750, katastriüksus Vanalinna tänav lõik 1, katastritunnusega 43001:001:0001, ja katastriüksus Vanalinna tänav lõik 2, katastritunnusega 43001:001:0002;
2. Kinnistu nr 7386950, katastriüksus Vanalinna tn 14 / Vanalinna sadam, katastritunnusega 43001:001:0480.

Sundvaldusega koormatakse tehnovõrgu ja -rajatise kaitsevööndis olev ala.

» Evecon Alaküla OÜ esitas taotlused Lääneranna valla omandis olevate Nilbi tee katastriüksuste ja Lihula-Alaküla tee katastriüksuse koormamiseks isikliku kasutusõigusega tehnorajatise kaitsevööndi ulatuses. Taotluse kohaselt on isikliku kasutusõiguse sisu tehnorajatise ehitamine, omamine ja majandamine, kõigi elektrivõrkude ehitamiseks, remontimiseks, korrashoiuks, hooldamiseks vajalike tööde teostamine.

Vallavalitsus otsustas koormata tehnorajatise ehitamiseks ja talumiseks Lääneranna valla omandis olev Nilbi tee kinnisasi (katastritunnus 41101:001:0744, kinnistu nr 22266750), Nilbi tee kinnisasi (katastritunnus 41101:001:0745, kinnistu nr 22281450) ja Lihula-Alaküla tee kinnisasi (katastritunnus 41101:001:0705, kinnistu nr 18478450) isikliku kasutusõigusega kinnistuid läbiva maakaabli omaniku kasuks.

» Kinnitati ½ kinnistu kaasomandist Tallinna mnt 68, registriosa numbriga 646505, pindalaga 2020 m², elamumaa, mis paikneb katastriüksusel 41101:001:0573, lähiaadressiga Tallinna mnt 68, Lihula linn, Lääneranna vald, Pärnu maakond, võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna (7000 eurot) pakkunud Aleksandr Kapajev.

Kõik Lääneranna Vallavalitsuse avalikud dokumendid on leitavad Lääneranna Vallavalitsuse elektroonilisest dokumendiregistrist **www.laanerannavald.ee/dokumendiregister**.

Lääneranna Vallavolikogu otsused

Merike Ehasalu
Sekretär-registripidaja

9. veebruaril 2023 toimus Lääneranna Vallavolikogu II koosseisu kaheksateistkümnes istung, kus osales 21 vallavolikogu liiget. Päevakorda kinnitati 12 punkti. Vastu võeti 7 otsust ja 3 määrust.

» Otsustati lõpetada Lääneranna Raamatukogu struktuuriüksuste Saulepi haruraamatukogu, Kirbla haruraamatukogu, Metsküla haruraamatukogu ja Tuudi haruraamatukogu tegevus 30.04.2023.

Seoses Kirbla haruraamatukogu, Metsküla haruraamatukogu ja Tuudi haruraamatukogu tegevuse lõpetamisega muudeti Lääneranna Raamatukogu põhimäärust.

» Muudeti Lääneranna Vallavolikogu 18.01.2018 määrust nr 9 „Lääneranna valla koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määr ja tasumise kord“ ning tunnistati kehtetuks määruse paragrahv 4, mille kohaselt kaetakse vallaeelarve vahenditest lapse toidukulu päevamaksumus kõigil Lääneranna valla koolieelsetes lasteasutustes käivatel lastel. Edaspidi jääb toidukulu kandmise kohustus lapsevanematele. Perekondadele, kes vajavad abi toidukulu tasumisel, antakse seda vajaduspõhise sotsiaaltoetusena.

» Toimus Lääneranna valla 2023. aasta eelarve II lugemine ja otsustati suunata eelarve III lugemisele.

» Otsustati algatada Saulepi küla Kandleoru detailplaneeringu koostamine Kandleoru (katastritunnus 86301:006:0044) ja Kandle rada (katastritunnus 43001:001:1203) maaüksustel. Detailplaneeringu eesmärk on Saulepi küla Kandleoru maaüksusel ranna ehituskeeluvööndi vähendamine, ehitusõiguse määramine elamu ja kuni kahe abihoone püstitamiseks ja taristu lahendamine. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek kehtiva Varbla valla üldplaneeringu muutmiseks. Otsustati mitte algatada Saulepi küla Kandleoru detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist, kuna detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad tegevused ei oma olulist keskkonnamõju ega ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele vastavalt eelhinnangule, ning kinnitati detailplaneeringu lähteseisukohad.

» Otsustati vastu võtta ja suunata avalikule väljapanekule Matsi küla Matsi ja Maria kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärk on Maria ja Matsi kinnistule maa sihtotstarbe muutmine 40% ärimaast ja 60% maatulundusmaast 60% ärimaaks ja 40% elamumaaks, maa-ala jagamine neljaks krundiks, kruntide ehitusõiguse määramine, sealhulgas olemasolevate hoonete laiendamiseks üle 33% esialgsest mahust ning täiendavate kodumajutus- ja abihoonete püstitamiseks, tehnovõrkude ja rajatiste, sealhulgas parklate, planeerimine ning ranna ehituskeeluvööndi vähendamine.

» Muudeti Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määrust nr 7 „Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegeerimine“.

» Otsustati moodustada 5. märtsil 2023 toimuvate Riigikogu valimiste läbiviimiseks üks seitsmeliikmeline ja kolm viieliikmelist jaoskonnakomisjoni koos kahe asendusliikmega.

» Otsustati moodustada Lääneranna valla valimiskomisjon 6-liikmelisena. Komisjoni esimees on vallasekretär Cariina Pähk ja liikmed Merike Ehasalu, Asta Kuru, Ade Pääbo, Karoliina Post ja Eero Sahk.

» Otsustati anda Lääneranna valla teenetemärk Janar Sõbrale väljapaistvate teenete eest maadlusspordi arendamisel Lääneranna vallas ja Andres Vaanile väljapaistvate teenete eest mahepõllumajandusliku ettevõtluse arendamisel Lääneranna vallas.

» Otsustati paigaldada nimeline pink Ellen Laanesoole väljapaistvate teenete eest hariduselu arendamisel Lääneranna vallas.

Järgmine vallavolikogu istung toimub **24. märtsil 2023**.

Volikogu esimehe vastuvõtuaeg on neljapäeviti kell 10.00–13.00 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula).
Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 507 8061 või e-posti aadressil armand.reinmaa@laaneranna.ee

Vallavalitsuse teated

Keskkonnaloa muutmise taotluse teade OÜ Forek

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 47 lõike 4 alusel teavitab Lääneranna Vallavalitsus avalikkust valla territooriumil menetluses olevatest keskkonnalubadest.

Keskkonnaamet esitas 12.01.2023 OÜ Forek keskkonnaloa muutmise taotluse Lääneranna Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Ettevõttele on antud keskkonnaluba nr KMIN-112 maavara kaevandamiseks aadressil Pärnu maakond, Lääneranna vald, Koonga küla, Kaevanduse (katastritunnus 43001:001:0184). Ettevõte taotleb keskkonnaloasse vee erikasutuse osa lisamist, kuna taotluse kohaselt on kevadine veetase karjääris oluliselt kõrgem, kui esialgselt prognoositi.

Keskkonnaloa taotlus on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, menetluse nr M-122186.

Peremehetu ehitise arvele võtmine

Lääneranna Vallavalitsus teatab, et on võtnud peremehetu ehitisena arvele noorkarjalauda ehitisregistri koodiga 191671333.

Ehitis asub Pärnumaal Lääneranna vallas Lihula linnas Tiigi tee 8 maaüksusel katastritunnusega 41102:002:0113.

Teadaolev viimane ehitise omanik on OSAÜHING TARVAS TOV, äriregistri kood 10434366.

Vastuväited ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada hiljemalt 3. aprilliks 2023 Lääneranna Vallavalitsusele aadressil Jaama tn 1, Lihula linn, 90302 Pärnumaa, e-postil vallavalitsus@laaneranna.ee, tel 472 4630.

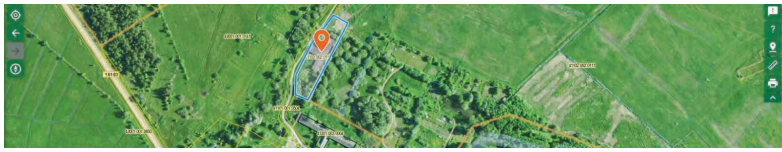

Mis ootab ees Lääneranna Teatajat |

Raahel Apsalon
Avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Valla eelarvestrateegia näeb ette kärpeid ning nii ei jää puutumata ka vallamaja-sisesed tegevused.

Alates märtsist on nii Lääneranna valla ajaleht Lääneranna Teataja (mille väljaandjaks on Lääneranna Vallavalitsus) kui ka valla sotsiaalmeediakanalid ühes avaliku suhtlusega muutumas. Sealhulgas vähendatakse vallavalitsuse kooseisus oleva avalike suhete spetsialisti töökoormust.

Lääneranna Teataja paberleht on edaspidi kuni 16-leheküljeline

Kui viimastel aastatel on lugejateni jõudnud lehenumbrite maht olnud teinekord lausa 20 kuni 24 lehekülge, siis edaspidi on olulisim info koondatud kuni 16 leheküljele. Sellega seoses väheneb ka noortelehe Lääneranna Lumehelbeke maht (koostöös noortega räägitakse läbi, kas maht väheneb ilmumise sageduse või lehekülgede arvu osas).

Seni kõikidesse registreeritud postkastidesse jõudnud vallalehte saavad huvilised **alates aprillist tasuta** võtta hoopis valla raamatukogudest ja enimkäidavatest kohtadest (kauplused üle kogu valla).

Koostöös kauplustega on vallaleht edaspidi tasuta kättesaadav Lihula Tarbijate Ühistu Coop keti ja Pärnu Majandusühistu kauplustest üle kogu Lääneranna valla:

Virtsu Konsum (Tallinna mnt 13), Kõmsi kauplus (Keskuse tee 1), Tuudi kauplus, Lihula kauplus (Tallinna mnt 12), Vatla kauplus, Lõpe kauplus, Koonga kauplus, Uus-Varbla kauplus (Varbla) ja Mõtsu kauplus.

Raamatukogud Lääneranna vallas:

Lihula keskraamatukogu (Tallinna mnt 25), Koonga haruraamatukogu (Valla/4), Kõmsi haruraamatukogu (Kõmsi tee 14), Lõpe haruraamatukogu (Klubi/3), Varbla haruraamatukogu (Vallamaja/1), Vatla haruraamatukogu (Vatla mõis/1) ja Virtsu haruraamatukogu (Pargi tn 4).

Paberleht on ja jääb ka edaspidi kõigile soovijaile tasuta kättesaadavaks.

Kodanikud, kes kasutavad valla sotsiaalhoolekandelist abi, saavad paluda sotsiaaltöötajat külastusel leht koju tuua.

Aitäh Sulle, hea lugeja, mõistva suhtumise eest!

Lehe mahu piiramisega ja kojukandest loobumisega vähendatakse valla kulusid *ca* 10 000 eurot aastas.

Veebikeskkond

Nagu seni, jääb kodanikele olulist infot edastama valla ametlik veebileht laanerannavald.ee ning paberlehte on veebis edaspidi võimalik lugeda lingilt www.laanerannavald.ee/ajaleht või ajaleht.laaneranna.ee/paberleht.

Lääneranna Teataja veebilehe uudisteportaal ajaleht.laaneranna.ee läheb **tähtajatule puhkusele** ning uusi uudiseid seni ei kajasta. Lehe arhiiv jääb kõigile huvilistele endiselt kättesaadavaks. Samuti lehega seotud **keskkonnakuu** alamleht ajaleht.laaneranna.ee/keskkonnakuu.

Lääneranna valla Facebooki-lehelt www.facebook.com/laanerannavald leiab lisaks ametlikele teadaannetele edaspidigi uudisnupukesi vallas toimuvast, vaba aja veetmise võimalustest ning päevakajalistest teemadest.

Vallavolikogu istungite ülekandeid ja muud videosisu saab vaadata valla YouTube'i-kanalilt: bit.ly/lääneranna_youtube.

Lääneranna valla avalike suhete spetsialisti töökoht korraldatakse ümber osalise koormusega kohaks.

Lääneranna Teataja staažikas lugeja
Foto: Lääneranna Teataja

Saame tuttavaks: Lääneranna Vallavalitsuse arendusspetsialist Raina Jeeberg

Alates 20. detsembrist 2022. a on Lääneranna valla arendusspetsialist Raina Jeeberg. Arendusspetsialisti töökoht kuulub vallavalitsuse majandusosakonna koosseisu. Saame tuttavaks!

„Olen lõpetanud Tallinna Ülikooli riigiteaduste eriala, töötanud varasemalt omavalitsuses arendusnõunikuna ning viimased kaks aastat rannakalanduse seltsi tegevjuhina," tutvustab end Jeeberg. „Seega leian, et minu haridus ja senised tööalased kogemused võiksid olla Lääneranna vallas kasulikud."

„Minu eesmärk on anda oma panus valla arendusprojektide elluviimisesse, leida võimalusi ja vahendeid täiendavate projektide algatamiseks ning seatud arengusuundade hoidmiseks."

Rainaga saab kontakti e-posti aadressil raina.jeeberg@laanerannavald.ee või telefonitsi numbril 5560 9918.

Foto: erakogu

Õdede-vendade positsioon perekonnas, sünnijärjekorra mõju

Liivi Moore
Psühholoogia- ja pereteraapia õpilane

Alljärgnev puudutab suhteid õdede-vendade vahel ja laste sünnijärjekorda ning omakorda neist tulenevaid mõjutusi teistele peresuhetele, aga ka laiemalt kogukonnas, töökohas, ühiskonnas.

Austria psühholoog Walter Toman on uurinud sadu perekondi ja kogunud andmeid kolme generatsiooni vältel, mille tulemusel esitas 10 erinevat isiksuse profiili tulenevalt nende asukohast õdede-vendade sünnijärjekorras.

Tema teooria järgi on suhtes olevate kaaslaste vahel võimalik kas täiendav, osaliselt täiendav või mittetäiendav suhe, tulenevalt kummagi sünnijärjekorrast.

Näiteks

Kui mõlemad on olnud oma peres vanemad lapsed ja neilt on eeldatud suuremat vastutuse võtmist, siis paarisuhtes samastuvad nad selles valdkonnas, ei täienda teineteist ning võib tekkida vanemusastmekonflikt. Sama konflikt võib tekkida pere noorimate ja keskmiste laste vahel. Kui nooremad ei ole pidanud oma päritoluperes eriti millegi eest vastutama, siis kooselusuhtes kaks noorimat veeretavad vastutust teineteisele ja tekivad konfliktid sellel tasandil.

Vennal vendadega perest ja õel õdedega perest elukaaslastel võib esineda sookonflikt, kuna neil puudub kogemus vastassooga suhtlemisest.

Osaliselt täiendav suhe võib esineda partnerite vahel, kes on oma pere keskmised lapsed, sest sel juhul on kummalgi vähemalt üks suhe oma õdede-vendadega, mis täiendab vähemalt ühte õdede-vendade suhet teise partneri peres. Mittetäiendavast sünnijärjekorrast tuleneva suhtega partneritel võib esineda nii vanuseastme kui sookonflikti või mõlemad korraga. Tomani arvates võib mittetäiendava sünnijärjekorraga partnerite jaoks olla kooselu keerukam kui osaliselt täiendava või täiendava puhul.

Komplementaarsusel on mõju ka vanema-lapse suhtele

Kui lapsel ja lapsevanemal esineb üks neist konfliktidest, võib neil esineda suuremaid raskusi teineteisega kohanemisel võrreldes nendega, kellel neid konflikte ei esine. Sel juhul võib olla vanemal ootuseid, mis ei sobi kokku lapse käitumisega. Igal juhul võtab inimene partnersuhetesse kaasa hulgaliselt ootuseid ja käitumisviise, mis tulenevad tema enda sünnijärjekorrast.

Lisaks sünnijärjekorrale ja soole uuris Toman veel ärevuse mõju omaduste väljendumisele

Ärev kõige vanem vend poisslastega perest võib muutuda palju autoritaarsemaks kui siis, kui ta oleks olnud rahulikuma loomuga. Vanemate vendadega noorem õde võib muutuda ärevana palju abitumaks ja abivajajamaks kui rahulikuma loomuga.

Kokkuvõtvalt on ta öelnud: „ Abielus inimesed sageli kujutlevad, et nad sobivad hästi, kuigi see tegelikult nii ei ole. "

Perekondades, kus on nii tütreid kui ka poegi, tuntakse end paremini vastassooga suheldes. Perekondades, kus on ainult tütred või pojad, tunnevad lapsed hilisemas elus end paremini samast soost inimeste seas.

Sünnijärjekorrast tulenevatest omadustest teadlikumaks saamine võimaldab inimesel heita pilgu omaenda reageerimisele suhetes ja selle mõju teistele inimestele.

Samuti aitab teadlikumaks saamine hakata tegelema oma käitumise muutmisega (õpib andma vastutust või võtma seda).

Perekeskus
pakub pereteraapia teenust, et olla abiks peresuhetes
53924980
liivi.moore@gmail.com
Lõuna-Läänemaa Perekeskus

Spordiuudised

Autosport

Eesti Autospordi Liit tunnustas Eesti Rahva Muuseumis toimunud galal 2022. aasta parimaid ning juba teist aastat järjest õnnestus Jüri Hinsbergil koju tuua jäärajasõidu Eesti karikavõistluste esikoht võistlusklassis 2WD tagavedu, üle 2000 cm³.

Kergejõustik

Reedel 3. veebruaril toimusid Pärnu kergejõustikuhallis Pärnumaa 2023. a meistrivõistlused kergejõustikus U18 ja U20 vanuseklassidele, kus osales ka kolm Lihula Gümnaasiumi õpilast.

„Olime väljas kolme noorega, kes tegid igal juhul oma tulemuse ära ja väärivad kiitust," ütles treener Jaanus Getreu.

Poodiumitulemustena tõid koduvalda suurepärased medalikohad:

- Kardo Küttmann (15 a), kes saavutas kuulitõukes (U18) II koha tulemusega 12.17
- Triine Kalinovski (16 a), kes saavutas kaugushüppes (U18) II koha tulemusega 4.70

Laskmine

Laupäeval, 4. veebruaril toimusid Sakus õhkrelvadest laskmise Eesti juunioride meistrivõistlused, kus 12-aastane Koonga Kooli 5. klassi õpilane Markus Minn saavutas kuni 21-aastaste võistlejate seas II koha.

Maadlus

Laupäeval, 28. jaanuaril selgitati Põltsamaal Felixhallis Eesti meistrid Kreeka-Rooma maadluses, vaba- ning naistemaadluses.

Lääneranna Spordikooli esindanud Eerik Pank saavutas täiskasvanute meistrivõistlustel Kreeka-Rooma maadluses suurimate vägilaste kaalukategoorias –130 kg meistritiitli!

„Tegemist on ajaloolise ja märkimisväärse saavutusega," selgitab treener Janar Sõber. „Sellise tulemuse järel on Eerik Eesti raskekaalu maadluse esinumber!"

Eerik valmistub eeloleval suvel toimuvaks U20 EM-iks ja MM-iks.

„Suurepäraseks meistrivõistluste soojenduseks saavutas Pank nädalapäevi varem, 21. jaanuaril Kohtla-Järvel toimunud Avo Talpase 42. rahvusvahelisel maadlusturniiril samas klassis (130 kg kaalukategoorias, täiskasvanute arvestuses) ülekaaluka I koha."

Vibusport

Balti sisemeistrivõistlustel Ventspilsis tõi Aire Lauren naiste vaistuvibu klassis Lihulasse hõbemedali, kui kullaheitluses alistas lätlanna Marina Rjabkova Laureni tulemusega 6:4.

Tublid kergejõustiklased võistluspäeval Pärnus
Foto: Lõuna-Läänemaa Jalgpalliklubi

Eerik Pank (keskel) on Eesti meister
Foto: Lääneranna Spordikool

Naiste vaistuvibu auhinnatseremoonia
Vasakult esimene Aire Lauren (II koht)
Foto: Aare Lauren

Spordiuudised

www.lljk.ee
www.facebook.com/laanerannaspordikool
www.facebook.com/Massu-Ratsaklubi-238273949706981

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392,
silva.nilb@laanerannavald.ee

» Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205,
saima.soobard@laanerannavald.ee

» Koidu Rummel (Lihula)
5666 1230,
koidu.rummel@laanerannavald.ee

» Maie Ausmeel (Varbla)
5886 2187,
maie.ausmeel@laanerannavald.ee

» Marelle Minn (Hanila ja Koonga)
5387 6988,
marelle.minn@laanerannavald.ee

Lääneranna valla kultuurikava

Märts

01.03 kell 11.00 Mihkli pastoraadis piibli- ja palvetund

01.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas animafilm „Muumiad“. Pilet 3 €

06.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas lühifilmide kassett „Kadumise kunst“ sh Lihula kultuurimajas 2021. a filmitud lühifilm „Triivides kaugusesse“. Pilet 5 €

08.03 kell 11.00 Varbla rahvamajas lasteetendus „Kuidas valevorst õpetust sai“. Lisainfo tel 5907 5712. Pilet 5 €

08.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas uus Eesti film „Taevatrepp“. Pilet 5 €, alla 12 a mittesoovitatav

10.03 kell 12.00 Varbla rahvamaja kõrval asuva Kristjan Palusalu mälestuskivi juures Palusalu 115. sünniaastapäeva puhul suurmehe mälestamine ja meenutamine

10.03 kell 20.00 Varbla rahvamajas naistepäevapidu. Tantsumuusika ansamblilt Eesti Mees. Igihaljaid probleeme lahkavad komöödias „Mees ja naine“ Lend-Teatri näitlejad. Laua katab igaüks ise! Pilet eelmüügist kuni 06.03 15 €, kohapeal 20 €. Info ja laudade broneerimine tel 5907 5712

11.03 kell 20.00 Kõmsi rahvamajas naistepäevapidu

11.03 kell 21.00 Mutionu baaris „Naistepäev @Mutionu“. Lisainfo: www.facebook.com/mutionubaarvirtsus

12.03 kell 14.00 Mihkli pastoraadis jumalateenistus armulauaga

13.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas Vana Baskini Teatri etendus „Trompetipuu“. Osades Helgi Sallo, Jüri Vlassov, Ott Sepp, Inga Lunge ja Riho Rosberg. Pilet 23/21 €. Piletite müük ja broneerimine T–R kell 10.00–16.00 Lihula kultuurimajas või tel 477 8191

15.03 kell 10.00 Kõmsi rahvamajas silmade kontroll ja prillide müük. Eelregistreerimine kl 8–16 tel 5323 2454

15.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas uus Eesti film „Taevatrepp“. Pilet 5 €, alla 12 a mittesoovitatav

16.03 kell 18.30 Virtsu rahvamajas aroomiteraapia töötuba, kus saad DoTerra heaolunõustaja ja hiina meditsiini terapeudi Eva Kuuse käe all teha endale erinevatest eeterlikest õlidest just sellise lõhnakombinatsiooni, mis vastab Sinu vajadustele kõige paremini. Ajakulu 2–2,5 tundi. Osalustasu 25 € (sisaldab ühte 10 ml rullikpudelit Sinule sobiva eeterlike õlide seguga). Vajalik eelregistreerimine tel 5622 3868 või kristiina.magi@laaneranna.ee

17.03 kell 19.00 Varbla rahvamajas Aleviteater Rändtirtsud etendusega „Rootsi onu ehk ka vaesed naeravad“. Komöödia kahes vaatuses ehk väikese pausiga. Avatud kohvik kell 18.30 ja pausi ajal. Pilet 7 € (sularahas)

19.03 kell 11.00 Kõmsi rahvamaja eest oma autodega kevadine väljasõit U-Stuudio klaasikotta Paliveres. Kui Sind kõnetab üks tore pühapäev koos loomingu (portselani maalimise või klaasesemete valmistamise töötuba, hinnad al 17 €/in) ja meeldiva seltskonnaga (sh ühine lõunasöök), siis palun anna enda soovist teada kuni 13.03. Lisainfo tel 525 3236, facebook.com/KomsiRM

19.03 kell 12.00 Lihula mõisas Lihula Ajalooklubi. Eesti Piibliseltsi peasekretär Jaan Bärenson ettekandega „Usuelust Eestis sõja-aastatel“. Info: 5621 9309 (Mati), 5397 7603 (Larissa)

19.03 kell 14.00 Lihula kultuurimajas ooperikino „Jevgeni Onegin“. Osalustasu 10 €, mis sisaldab kava ja kohvilauda. Palume kindlasti pilet osta või koht broneerida enne seanssi (T–R kell 10.00–16.00 Lihula kultuurimajas või tel 477 8191)

22.03 kell 18.00 Lihula kultuurimajas koguperefilm „Noor pealik Winnetou“. Pilet 3 €

26.03 kell 14.00 Mihkli pastoraadis jumalateenistus armulauaga

26.03 kell 17.00 Kõmsi rahvamajas VGT trupi Ehatäht improetendus „Sõõm värsket kevadet“. Piletid 8/10 € saadaval rahvamajas tööpäeviti 9–16 ja toimumispäeval kohapeal. Lisainfo tel 525 3236

27.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas Eesti dokumentaalfilm „Savusanna sõsarad“. Pilet 5 €

29.03 kell 19.00 Lihula kultuurimajas Eesti dokumentaalfilm „Savusanna sõsarad“. Pilet 5 €

30.03 kell 20.00 Kõmsi rahvamajas Karuse mälumängu 46. hooaja 7. voor. Lisainfo tel 501 7929 (Vello-Kaid), 523 2387 (Lilia)

Aprill

01.04 kell 11.00 Lõpe klubis kogupere naljapäev. Naljapäeva puhul naerutab ja teeb teatrit Luidja tsirkusetalu

04.04 kell 11.30 Matsalu rahvuspargi külastuskeskuses traditsiooniline aasta linnu tutvustusüritus. Aulijutte räägib ornitoloog Leho Luigujõe Eesti Ornitoloogiaühingust. Lisaks piltidele ja juttudele tuleb esitamisele aulile pühendatud muusika! Sündmus on tasuta

05.04 kell 11.00 Mihkli pastoraadis piibli- ja palvetund

07.04 kell 14.00 Suure reede kevadmatk Soontagana maalinna. Kogunemine jõe ääres parkimisplatsil kell 14.00. Matka pikkus 5–6 km. Kaasa oma moonakott ja matkatuju. Küsimused ja lisainfo mihklikogudus@gmail.com

07.04 kell 21.00 Mutionu baaris „Suure reede pidu @Mutionu“. Sissepääs 18+, pilet 5 €. Lisainfo: www.facebook.com/mutionubaarvirtsus

Kultuuri- ja rahvamajade kontaktid

» Kõmsi Rahvamaja | 525 3236
komsirm@laaneranna.ee

» Lihula Kultuurimaja | 477 8191
kultuurimaja@lihula.ee

» Lõpe Klubi | 5660 0540
lopeklubi@laaneranna.ee

» Varbla Rahvamaja | 528 2621
anneli.lobjakas@laaneranna.ee

» Virtsu Rahvamaja | 506 3367
kristiina.magi@laaneranna.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

15. märts alates 10.00

KÕMSI RAHVAMAJAS

HINDPERE OPTIKA

Etteregistreerimine (kell 8-16) telefonil 5323 2454

EESKUJULIK ETTEVÕTE 2018

kuivasilmatest / silmarõhu mõõtmine / optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

29. märts alates 10.00

KOONGA PEREARSTIKESKUSES

HINDPERE OPTIKA

Etteregistreerimine (kell 8-16) telefonil 446 2530

EESKUJULIK ETTEVÕTE 2018

kuivasilmatest / silmarõhu mõõtmine / optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

HOONETE SOOJUSTAMINE PUISTEVILLAGA

501 6689
WWW.PUISTEMEES.EE

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus

Elanikkonna statistika seisuga 10. veebruar 2023

Elanike arv 5201
- 2538 naised
- 2663 mehed

Sündide arv 3
Surmade arv 7

Saabus elanikke 14
Lahkus elanikke 5

Õnnitleme vastsündinuid ja nende vanemaid!

Sofia Soonik	11.01.2023
Arti Altmann	26.01.2023

Mälestame meie seast lahkunuid
(10.01–10.02.2023)

Raimo O. A. Hölli	02. V 1944 – 07. XII 2022
Kalju Tiismaa	07. XII 1941 – 13. I 2023
Piret Pigul	20. VIII 1970 – 15. I 2023
Peet Köster	20. VIII 1945 – 17. I 2023
Aime Kont	30. III 1932 – 25. I 2023
Viive Soop	04. III 1938 – 04. II 2023
Villem Rooman	23. V 1935 – 09. II 2023

Avaldame lähedastele kaastunnet!

LÕPE AGRO

KUI SOOVID MÜÜA OMA MAAD, MÜÜ SEE KOHALIKULE MAAHARIJALE.

HEA PÕLLUMAA EEST HIND KÄTTE VÄHEMALT 7000 EUR/HA

Huvi korral helista tel 5666 2082, 511 2428 või võta meiega ühendust lopeagro@lopeagro.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

MIRIDON
veetöötlusseadmed

1.02.2023 - 3.04.2023
HAJAASUSTUSE PROGRAMMI
TAOTLUSVOOR

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

Täpsem info hajaasustus programmi kohta kohalikust omavalitsusest!

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

100% PÄRNUMAINE VALIK!

400 ANDRES METSOJA

ISAMAA

403 ENE TÄHT

PÄRNUMAA

PAREMPOOLSED MÕISTUSE HÄÄL

LAVLY PERLING
erakond Parempoolsed esimees

Oleme jõudnud olukorda, kus poliitikud jagavad valimatult toetusi ja tasuta asju. Räägitakse ühte ja tehakse hoopis teist. Võetakse laenu, mis jääb tulevaste põlvede kanda, ja raha raisatakse sisutühjade lubaduste peale. Riik aga muudkui paisub.Nii on meie tulevikuks maksutõus ja inimeste vaesumine.

Parempoolsed on praegu poliitväljal ainus mõistuse hääl ja meil on lahendused.

Arukad otsused ja julgus need ellu viia panevad Eesti majanduse kasvama ning teevad rahva jõukaks. Jõukas rahvas tähendab inimeste elukvaliteedi paranemist, rahulolu ja õnnelik olemist.

Paneme majanduse kasvama pikaajaliselt ja kõige kiiremini Euroopas ning viime ellu unistused., mis täna veel kättesaamatutena tunduvad. Aitame neid, kes päriselt riigi abi vajavad.

Sinu abiga saame seda kõike teha - kuula oma südant, vali mõistuse hääl, vali Parempoolsed!

221 Peeter Hermik
õpetaja

223 Aleksander Saak
üliõpilane

217 Kaarel Kose
muusik ja raadiohääl

218 Marelle Erlenheim
sotsiaal ekspert

219 Andres Tölp
orkestri produtsent

224 Greta Pukk
ettevõtja

Isamaaline Pärnumaa – otsides lahendusi!

Hea Lääneranna Teataja lugeja! Isamaa üheksa Pärnumaa kandidaati on valmis astuma valija ette, et arendada Pärnumaad ja Eestit. Oleme valmis vedama vankrit, millesse oleme üheskoos mõttekaaslastega koondanud ideed, milledest olulisimaid soovime nüüd teiega jagada.

Eesti elu tasakaalu!

Praegu koondub maksuraha Tallinnasse ja selle lähiümbruse valdadesse. Eesti peab olema aga tervik, kus kedagi ei jäeta maha ja poliitikute mantra elukohavaliku õigsusest tuleb asendada vabadusega oma maksuraha suunamiseks. Kodanik peab saama võimaluse oma maksurahaga Eesti tasakaalustamiseks kohaliku omavalitsuse elanikuna.

Paljud omavad kahte elukohta, mille vahel oma aega ja elu jagatakse. Üks neist asub sageli linnas ja teine kauni elukeskkonnaga maapiirkonnas. Võimalus on seadustada maksumaksja poolt tasutava tulumaksu ümberjagamine kahe elukoha vahel. Elanikeregistris registreeritud põhielukoht tagab 80% ja lisaelukoht 20% tulumaksust omavalitsuse eelarvesse. Põhielukoht tagab kandideerimise ja valimisõiguse kohalikel valimistel, kooli- ja lasteaiakoha ning sotsiaalteenused. Lisaelukoht annab võimaluse saada osa heakorra, teehoiu ning teistest kogukonnateenustest. Pakutud lähenemine tõstab elaniku rolli ning tähendust maksuraha ümberjagamisel ning regionaalse tasakaalustamise tagamisel.

Pärnumaa uue energia-maakonnana vajab eriseadust

Pärnumaa on erilise tähelepanu all taastuvenergia tootmiskohana. Meie leiame, et Pärnumaal ainult taluvustasu regulatsioon on väike samm õiges suunas, vaid peamiseks eesmärgiks peaks kujunema taastuvenergia tootmise maakonna konkurentsieeliseks pööramiseks. Peame oluliseks juba planeerimise faasis algatada poliitika kujundamise protsess, mille käigus toetatakse nii teadusasutuste arengut kui ka piirkonna majanduskeskkonda. Eriseadusega taotleme kogu maakonna territooriumi nimetamist „otseliini“ põhimõttega kohanduvaks, kus meie elanikud ja ettevõtted peaksid konkurentsieelise saama ka sellest, et võrgutasud on odavamad siin piirkonnas, sest me toodame mitte ainult Eestile, vaid ka kogu Euroopale teatud hulga taastuvenergiat. Ja kui ühel hetkel Eesti riik kui üks Enefit Greeni omanikest saab aru, et samuti riigi lahutamatu osana on ka see kohalik omavalitsus, mille territooriumil otseselt need tootmisjaamad paiknevad, siis on võimalik hästi majandamise puhul dividenditulu makstes eraldada ka kohaliku omavalitsuse eelarvesse otseselt rahalisi vahendeid, millega piirkonnas elu säilitada.

ISAMAA

PÄÄSTAME EESTI!

EKRE
EESTI KONSERVATIIVNE RAHVAERAKOND

www.arvikarotam.ee

Pärnumaa

654

ARVI KAROTAM

HANILA PIIRKOND
JAOSKOND NR1

KOONGA PIIRKOND
JAOSKOND NR2

LIHULA PIIRKOND
JAOSKOND NR3

VARBLA PIIRKOND
JAOSKOND NR4

ELEKTROONILINE HÄÄLETAMINE 27.02-04.03 KELL 09.00-20.00 **KODUS HÄÄLETAMINE 03.-04.03 KELL 09.00-20.00**

03.03 12.00-20.00 Virtsu koolimaja, Pargi tn 4, Virtsu alevik

04.03 12.00-20.00 Vatla mõis, Vatla mõis/1, Vatla küla

03.03 12.00-20.00 Oidrema külakeskus, Kaupluse, Oidrema küla

04.03 12.00-20.00 Lõpe Klubi, Klubi/1, Lõpe küla

27.02-02.03 12.00-20.00 Lihula Kultuurimaja, Tallinna mnt 1a, Lihula linn

03.03 12.00-20.00 Kirbla rahvamaja, Vana tee 11, Kirbla küla

04.03 12.00-20.00 Tuudi koolimaja, Kooli, Tuudi küla

03.03 12.00-20.00 Varbla / Lääneranna Vallavalitsus teeninduskeskus, Vallamaja, Varbla küla

04.03 12.00-20.00 Paadrema külakeskus, Tõusi küla

VALIMISPÄEV

05.03 09.00-20.00 Kõmsi Rahvamaja, Keskuse tee 3, Kõmsi küla

05.03 09.00-20.00 MTÜ Koonga Kogukond ruumid / Valla/5, Koonga küla

05.03 09.00-20.00 Lihula Kultuurimaja, Tallinna mnt 1a, Lihula linn

05.03 09.00-20.00 Varbla / Lääneranna Vallavalitsus teeninduskeskus, Vallamaja, Varbla küla

REAKUULUTUSED

Lääneranna Teataja on TASUTA Lääneranna valla ajaleht, mis ilmub 11 korda aastas ning mille väljaandjaks on Lääneranna Vallavalitsus.

Reklaami avaldamise info ja hinnakirjad: laanerannavald.ee/ajaleht

Lääneranna Teataja toimetus
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee/paberleht

Toimetaja – Raahel Apsalon
Tel +372 5307 8166
E-post: raahel.apsalon@laanerannavald.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (OÜ Keeletoimetus)
Küljendaja – Raahel Apsalon
Print – SYS Print (SYS Agentuur OÜ)

Ostan nõukaaja esemeid: portselanist nõud, klaasist nõud ja vaasid, keraamika, kunst, heliplaadid, raamatud, mänguasjad, mudelautod, hõbe jne. Tel 5803 0458

Figer OÜ tegeleb ehitus- ja remonttöödega
Võta julgelt ühendust ja leiame lahenduse.
Tel 5901 0599 või info@figer.ee. Lisainfo: www.figer.ee

Metsamaapinna ettevalmistus külviks ja istutamiseks
Kontakt: mikk@metsaader.ee või tel 5345 3698

Aedniku teenus Pärnumaal, Lääneranna vallas
Aia hooldus: hekkide, rooside ja muru hooldus, uute peenarde rajamine. Kontakt: 5635 2810

Väiketanklad, kütusemahutid 400–5000 l. Laos kohe olemas!
Topeltseinaga mahuti, võtmega lukustatav uks;
Pump PIUSI 56 l/min, automaatlukustusega püstol PIUSI;
6 m 3/4 voolik, filter, analoog- või digilugeja;
Tehasegarantii mahutile 10 a.
Lisainfo tel 5370 6239, 5348 2171, vaiketanklad@gmail.com